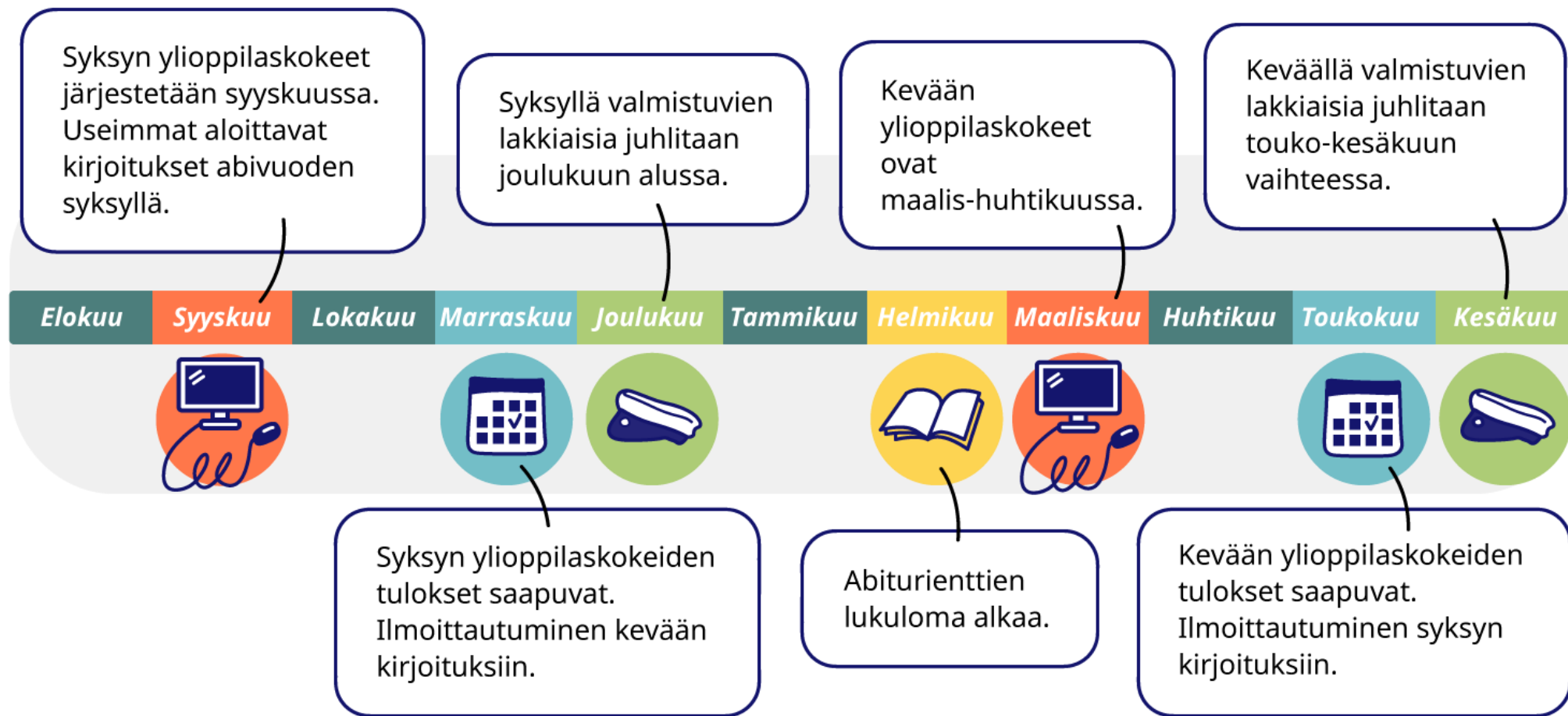

Ylioppilastutkinto

**Kauhavan lukio
Info abeille ja osalle kakkosista
yo-ilmoittautumisesta
21.11.2025**

**Rehtori
Toni Uusimäki**

Abivuosi ja ylioppilaskirjoitukset

Tutkinnon rakenne ja määräykset

Tutkinnon rakenne

- Käytössä kolme peräkkäistä kirjoituskertaa
- Vähintään viisi koetta, pakollisia ja ylimääräisiä ei enää erotella
- Äidinkieli / S2 on kaikkien suoritettava
- Neljä muuta koetta kolmesta ryhmästä, joista yhden on oltava pitkän oppimäärän koe
- Ryhmät:
 - Matematiikka
 - Toinen kotimainen kieli
 - Vieras kieli
 - Reaaliaine
- Ks. YTL:n laskuri: <https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi>

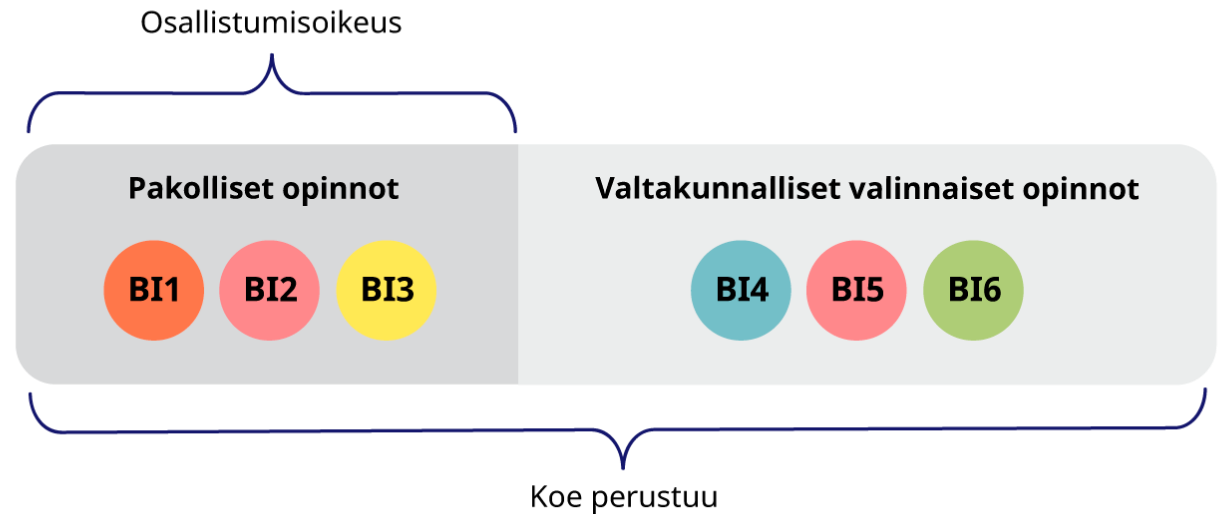
Valmistuminen ylioppilaaksi

- Valmistuminen ylioppilaaksi edellyttää, että opiskelija on suorittanut
 - vähintään viisi ylioppilastutkinnon koetta
 - lukion oppimäärän hyväksytysti

Osallistumisoikeus

- Kirjoitettavan aineen pakolliset opinnot tulee olla suoritettuna
- Kirjoitettavista aineista kannattaa suorittaa myös valtakunnalliset valinnaiset opinnot

Oppiaineen opinnot ja ylioppilaskoe, esimerkkinä biologia

© Studeo

Tärkein tietolähde ylioppilastutkinnosta ja siihen
liittyvistä määräyksistä on ylioppilastutkinto.fi

Ylioppilaskokeiden arvostelu ja uusinnat

Improbatur	Approbatur	Lubenter approbatur	Cum laude approbatur	Magna cum laude approbatur	Eximia cum laude approbatur	Laudatur
I	A	B	C	M	E	L
0 pistettä	2 pistettä	3 pistettä	4 pistettä	5 pistettä	6 pistettä	7 pistettä

**Ylioppilaskokeiden arvosanat ja niistä saatavat
kompensaatiopisteet**

Kompensaatio

- Tutkinnon suorittaminen hylätyllä kokeella (kompensaatio)
- Kokelaalla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi, vaikka jostakin tutkintoon vaadittavasta kokeesta tulisikin hylätty arvosana (Improbatur)
- Kompensaatiossa otetaan huomioon muiden tutkintoon vaadittavissa kokeissa saadut hyväksytyt arvosanat (eli neljän kokeen arvosanat); pisteitä on saatava vähintään 10 (esim. ABBA)
- Tutkinnon suorittaminen kompensaaation avulla ei ole mahdollista, jos useammasta kuin yhdestä tutkintoon vaadittavista kokeista on saatu hylätty arvosana

Kokeen uusiminen

- Hylätyn kokeen uusiminen
 - Tutkinto kesken: saa uusia kolme kertaa
 - Tutkinto valmis: saa uusia rajoituksetta
- Hyväksytyn kokeen uusiminen
 - Saa uusia rajoituksetta
- Tutkinnon täydentäminen valmistumisen jälkeen
 - Tutkintoa voi täydentää joko kokonaan uusilla kokeilla tai eri tasoisilla kokeilla

Ainekohtaiset määräykset

Ainekohtaiset määräykset

- Ainekohtaisiin määräyksiin kannattaa tutustua huolella
- Äidinkieli ja suomi toisena kielenä
 - Äidinkielen koe sisältää kaksi koetta: kirjoitustaidon kokeen ja lukutaidon kokeen
 - Suomi toisena kielenä on vaihtoehto niille kokelaille, joiden äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi
- Toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet
 - Toisessa kotimaisessa kielessä järjestetään pitkän ja keskipitkän oppimäärän kokeet
 - Vieraissa kielissä järjestetään pitkän ja lyhyen oppimäärän kokeet
- Matematiikka
 - Matematiikassa järjestetään lyhyen ja pitkän oppimäärän kokeet

Reaaliaineen kokeet

- Yhdellä tutkintokerralla voi suorittaa korkeintaan kaksi reaaliaineen koetta
- Kokeiden jaottelu on huomioitava tutkintoa suunnitellessa!

Erityisjärjestelyt

Erityisjärjestelyt ylioppilaskokeissa

- Erityisjärjestelyinä voidaan myöntää mm. lisäaika, erillinen koetila tai oikeus suurempaan näyttöön
- Syitä erityisjärjestelyihin ovat esim. lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus, vieraskielisyys tai sairaus
- Erityisjärjestelyjä anotaan ilmoittautumisen yhteydessä
- Lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksissa kannattaa kääntyä erityisopettajamme Raija-Liisa Hakalan puoleen

Koesuoritusta heikentävä syy voidaan ottaa huomioon 1/2

- sairaus tai vamma
- kuulovamma
- näkövamma
- lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus
- erityisen vaikea elämäntilanne
- opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat).

Koesuoritusta heikentävä syy voidaan ottaa huomioon 2/2

Ensisijainen tapa tähän on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen. Pistekorotus kohdistuu ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty. Pistekorotuksen hylättyyn kokeeseen voi saada riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty. Pistekorotusta ei voi kuitenkaan saada opetuskielen puutteellisen hallinnan vuoksi.

Kysy lisätietoja lukiostasi tai [lue lisää erityisjärjestelyistä lautakunnan verkkosivuilta](#). Lausunnot ja hakemukset toimitetaan lautakunnalle määräyksissä olevien aikataulujen mukaisesti.

Ylioppilaskirjoitukseen ilmoittautuminen

Ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautuminen

- Ilmoittautuminen on sitova
- Kevään kokeisiin ilmoittaudutaan viimeistään ke 26.11.
- Ilmoittautuminen tehdään sähköisesti Wilman lomakkeen kautta. Koulusihteeri on laatinut ilmoittautumisesta sähköisen ohjeen, jonka löydät lukion Pedanetista kohdasta [YO-ilmoittautuminen_k2022_ohjevideo.mkv \(peda.net\)](#).
- Osallistumismaksu / koe on 38e viiden tutkintoon vaadittavan kokeen ylimenevistä kokeista ja aina uusittaessa koetta

Kevään 2026 koepäivät

- Ti 10.3. äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaito + S2-koe
- To 12.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
- Pe 13.3. äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaito
- Ma 16.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- Ke 18.3. matematiikka
- Pe 20.3. reaali (uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto)
- Ma 23.3. ruotsi, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- Ke 25.3. reaali (psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia)

KAUHAVAN KOULULAITOKSEN KOULUJEN LUKUVUODEN 2025-2026

TYÖPÄIVÄT

vk		ma	ti	ke	to	pe	la	
32	04.08. - 08.08.		S	3	4	5		
33	11.08. - 15.08.	1	2	3	4	5		
34	18.08. - 22.08.	1	2	3	4	5		
35	25.08. - 29.08.	1	2	3	4	5	31	
36	01.09. - 05.09.	1	2	3	4	5		
37	08.09. - 12.09.	1	2	3	4	5		
38	15.09. - 19.09.	1	2	3	4	5		
39	22.09. - 26.09.	1	2	3	4	5		
40	29.09. - 03.10.	1	2	3	4	5		
41	06.10. - 10.10.	1	2	3	4	5	30	
42	13.10. - 17.10.	SYYSLOMA						
43	20.10. - 24.10.	1	2	3	4	5		
44	27.10. - 31.10.	1	2	3	4	5		
45	03.11. - 07.11.	1	2	3	4	5		
46	10.11. - 14.11.	1	2	3	4	5		
47	17.11. - 21.11.	1	2	3	4	5		
48	24.11. - 28.11.	1	2	3	4	5	32	
49	01.12. - 05.12.	1	2	3	4	5		
50	08.12. - 12.12.	1	2	3	4	5		
51	15.12. - 19.12.	1	2	3	4	5		

Syyslukukaudella yhteensä 93 työpäivää 06.08. - 19.12.2025
 Kevätlukukaudella yhteensä 95 +2 työpäivää 07.01. - 30.05.2026
 Koko lukuvuosi yhteensä 188 +2 työpäivää

vk		ma	ti	ke	to	pe	la	
1	29.12. - 02.01.							
2	05.01. - 09.01.		-	3	4	5		
3	12.01. - 16.01.	1	2	3	4	5		
4	19.01. - 23.01.	1	2	3	4	5		
5	26.01. - 30.01.	1	2	3	4	5	30	
6	02.02. - 06.02.	1	2	3	4	5		
7	09.02. - 13.02.	1	2	3	4	5		
8	16.02. - 20.02.	1	2	3	4	5		
9	23.02. - 27.02.	TALVILOMA						
10	02.03. - 06.03.	1	2	3	4	5		
11	09.03. - 13.03.	1	2	3	4	5	30	
12	16.03. - 20.03.	1	2	3	4	5		
13	23.03. - 27.03.	1	2	3	4	5		
14	30.03. - 03.04.	1	2	3	4	-		
15	06.04. - 10.04.	-	2	3	4	5		
16	13.04. - 17.04.	1	2	3	4	5		
17	20.04. - 24.04.	1	2	3	4	5	30	
18	27.04. - 01.05.	1	2	3	4	-		
19	04.05. - 08.05.	1	2	3	4	5	5	
20	11.05. - 15.05.	1	2	3	-	5		
21	18.05. - 22.05.	1	2	3	4	5		
22	25.05. - 30.05.	1	2	3	4	5	6	

S = suunnittelupäivä
 = ylioppilaskirjoituspäivä
 = projektiviikko lukiossa

Tutkintomaksut YTL:lle 2026

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus Opetushallituksen ja sen erillisyksiköiden suoritteiden maksullisuudesta 1188/2023

- ◆ **Oppivelvollisuuslain mukaiseen maksuttomaan koulutukseen oikeutetut kokelaat voivat suorittaa maksutta viisi ensimmäistä yo-tutkinnon koetta.** Oikeus maksuttomiin kokeisiin päättyy siihen, että kokelas saa ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi.
- ◆ Yo-tutkinnon jälkeisistä ja erillistä kokeista koulutuksen järjestäjä kerää maksun ja tilittää ne Ylioppilastutkintolautakunnalle.
- ◆ Koekohtainen maksu 38€.
- ◆ Maksu oikaisuvaatimuksesta/aine 56€
- ◆ Tutkintomaksu hoitamatta → ei tutkintotodistusta, maksamattomat maksut perintäkelpoisia

Miten ylioppilaskokeet vaikuttavat jatko-opintoihin pääsyyn?

- Korkeakoulujen todistusvalinta
- Yliopistojen pistetaulukot muuttuvat keväällä 2026
- www.yliopistovalinnat.fi
- www.ammattikorkeakouluun.fi

- Korkeakoulujen valintakoevalinta
- Yliopistojen valintakokeet uudistuivat keväällä 2025

Lisätietoja

- Ylioppilastutkintolautakunta: www.ylioppilastutkinto.fi
- Rehtori: toni.uusimaki@edukauhava.fi, p. 0400-216176
- Vararehtori: kirsi.koivumaki@edukauhava.fi, p. 050-304 9917
- Koulusihteeri: marika.tervanen@kauhava.fi, p. 040-574 5460
- Opo: henna.teikari@edukauhava.fi, p. 040-180 1004